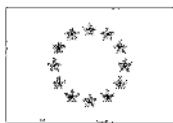

**'Integroitu torjunta koristekasvituotannossa' ja
'Integroitu torjunta Etelä-Suomen koristekasvituotannossa'**

Koristekasvien kaskaat

Irene Vänninen

(kurssi Jokioinen 6.10. ja Asikkala 13.10.2005)

EUROOPAN
YHTIÖ
Rakennusrahoitus

ETELÄ-SUOMEN
LÄÄNINHALLITUS

AGROPOLIS OY

MTT

Ruusukaskas

Irene Vänninen, MTT Kasvinsuojelu

Kaskaiden suosat ovat pistävät-imevät, ja ne ottavat ravintoa kasvien nilasoluista jauhiaisten ja kirvojen tavoin suuosiansa stiletin avulla. Koristekasveilla ruusukaskas (*Typhlocyba rosae*) on merkittävin, joskin satunnainen, kaskastuholainen.

Tottumaton voi sekoittaa kaskaat, erityisesti niiden nuoruusasteet, luteiden nuoruusasteisiin ja myös kemppeihin. Kemppejä ei tosin juuri kasvihuonekasveilla näe. Luteiden nuoruusasteet ovat sivusta katsottuna litteitä ja niiden tuntosarvissa on 4-6 jaoketta. Kaskaiden tuntosarvet ovat lyhyet: niissä on vain 3 jaoketta eivätkä ne ole polvekkaat. Myös pään muotoa kannattaa verrata. Luteilla pää on kolmiomainen, mutta yleensä terävämpi kuin kaskailla, joiden pään etureuna on selvästi tylpempi kuin luteilla.

Kemppien tuntosarvissa on 8-10 jaoketta, joskin jaokkeet ovat hyvin lyhyitä. Aikuisten kemppien siivet ovat takaruumiin päällä niin voimakkaan kattolaskuisesti, että ne näyttävät olevan kiinnitetyt takaruumiin sivuihin. Siivet ovat lähes suorakulmion muotoiset, tosin pyöristetyin kulmin, ja niissä on hyvin selvä ja voimakas siipisuonitus kalvomaisella pohjalla. Kemppien imukärsä sijaitsee niin takana, että se näyttää lähtevän etummaisesta jalkaparin välistä. Kemppien nuoruusasteet ovat pyöreämuotoisen tyypäköitä verrattuna pitkulaisempiin kaskaiden ja luteiden nuoruusasteisiin.

Biologia:

Ruusukaskaan pääisäntäkasvit ovat puuvartisista ja niihin lukeutuvat ruusun lisäksi lehtipuista pihlaja, viinimarjat, tammi, omena, lehmus, haapa, jalava ja pähkinäpensas.

Ulkona toukat kuoriutuvat alkukesästä puuvartisilta talvi-isäntäkasveilta, joilta ne aikuisuttuaan vaeltavat kesäisäntäkasveille noin neljän viikon kuluttua kuoriutumisen jälkeen. Kesäisäntäkasveihin kuuluu vihanneskasveja, mm. paprika. Loppukesästä kaskaat siirtyvät takaisin talvi-isäntäkasveille, joihin kuuluu myös ruusu, ja laskevat munansa niiden nuoru-

rimpien oksien kuoren alle odottamaan talvehtimistä. Vuoden aikana kehittyvät siis kaksi sukupolvea avomaan olosuhteissa.

Tunnistaminen:

Ruusukaskas on noin 3 mm pituinen, vaalean-keltainen-kellanvihreä hyönteinen. Kaskaiden imentävioitus näkyy pieninä vaaleina pisteinä ja täplinä lehdissä, ja laajasti vioitettut lehdet muuttuvat valkoisenkirjaviksi. Kaskaiden vioitus muistuttaa jossain määrin vihannespunkin vioitusta, mutta on yleensä selvästi paremmin nähtävissä lehden yläpinnalla, vaikka kaskaat oleskelevatkin enimmäkseen lehtien alapinnoilla. Voimakkaasti vioittuneet lehdet kiihtyvät ja tipahtelevat pois.

Torjunta:

Avomaalla ruusukaskaita verottavat petoluteet ja -punkit, maakiitäjäiset, hämähäkit ja muna-loiset. Kasvihuoneruusuilla ilman luontaisia vihollisia kaskaat voivat lisääntyä haitaksi asti.

Jos kaskaat talvehtivat ruusuissa (avomaalla),

Kuva 1. Ruusukaskaan aiheuttamaa valkotäpläistä vioitusta ruusun lehdessä. Kuva ©: MTT Kasvinsuojelu. Kuvaaja: Pauliina Laitinen.

torjunta aloitetaan talvimunien hävittämisellä. Oksat alasleikataan tai käsitellään parafiiniöljyä sisältävillä valmisteilla (Ei ötoköitä kevät-ruiskute, Neko kevät-ruiskute, Sun 7 E kevät-ruiskute). Leikatut oksat poltetaan. Kesäaikaan kaskaita voi karkottaa valkosipulista tehdyllä uutella; myös korte- ja nokkosuute mainitaan

eräissä saksalaisissa lähteissä torjuntaan sopiviksi, mutta niiden tehosta ei ole tietoa.

Kuva 2. Ruusukaskaan valkotäpläistä voitusta ruusun lehdessä lähikuvana. Kuva ©: MTT Kasvinsuojelu. Kuvaaja: Pauliina Laitinen.

Kuva 2. Ruusukaskas. Kuva ©: MTT Kasvinsuojelu. Kuvaaja: Pauliina Laitinen.

Kasvihuoneessa kaskaat torjutaan buprofetsiinillä (Applaud). Toukkien läsnäolosta on varmistuttava ennen käsittelyä. Myös imidaklopridi, pyretriini ja pyretroidit tehoavat kaskaiisiin, muttane ovat hyötyeliöille haitallista.